

Obraćanje predsjedavajućeg Predsjedništva BiH Šefika Džaferovića na obilježavanju 25. godišnjice genocida nad Bošnjacima Srebrenice
11.7.2020 12:11:13

U potočarsku dolinu, natopljenu suzama i tugom, danas će pored stotina njihovih vršnjaka biti spušteni tabuti s posmrtnim ostacima Salke Ibiševića, koji je ubijen u 23. godini, i tek po nekoliko godina starijih Seada Hasanovića, Alije Suljića, Hasiba Hasanovića i Kemala Musića. Smiraj će naći i ljudi koji su ubijeni u srednjoj životnoj dobi: Zuhdija Avdagić, Bajro Salihović, Ibrahim Zukanović, ali i Hasan Pezić, ubijen u dobi od 70 godina.

Njihovi će bijeli nišani biti pored nišana drugih nevino pobijenih srebreničkih muškaraca, dječaka, žena, pored nišana najmlađe žrtve, novorođeneta Fatime Muhić, i najstarije žrtve, starice Šahe Izmirlić, ubijene u 94. godini života. Nikome i nizašta krivih.

Ovdje smo da iskažemo saosjećanje s njihovim porodicama i da se s dužnim pijetetom sjetimo svih žrtava genocida u Srebrenici, ali da podsjetimo da više od 1.000 ljudi, čija su tijela premješтана po masovnim grobnicama u cilju prikrivanja zločina, još uvijek nisu pronađena. Ovu, 25. godišnjicu genocida nad Bošnjacima „Zaštićene zone UN-a Srebrenica“, dočekujemo u posebnim okolnostima izazvanim pandemijom koronavirusa. No, to nas nije spriječilo da ovdje, u našoj Bosni i Hercegovini, ali i širom svijeta na dostojanstven način obilježimo ovu najtužniju godišnjicu u historiji našeg naroda.

I nikad i ništa nas neće spriječiti da to radimo. Naša je obaveza da pamtimo, čuvamo istinu o genocidu i upozoravamo: i zbog sebe, ali i zbog cijelog svijeta. To je naša dužnost od danas do sudnjeg dana.

O genocidu nad Bošnjacima u Srebrenici se sve zna, istina je jasna i cjelovita i ona je zapečaćena pravosnažnim presudama međunarodnih i domaćih sudova.

Iz tih presuda je jasno da je genocid u Srebrenici bio planirani i sistematski izvršen zločin kojeg su počinili Karadžićevi i Mladićevi odredi smrti, Vojska i Policija Republike Srpske, potpomognuti jedinicama iz Srbije, u cilju da se na ovom prostoru potpuno zatre postojanje jednog naroda. Srbija i njen tadašnji režim proglašeni su odgovornim jer su mogli, a nisu spriječili genocid.

Genocid, koji se odvijao pred očima cijelog svijeta, mogli su, ali nažalost nisu spriječili ni tadašnji vođe i svjetski eliti, uključujući i Ujedinjene narode. Uprkos rezoluciji kojom je Srebrenica proglašena „zaštićenom zonom UN-a“, izostali su konkretni koraci koji bi zaustavili brutalne likvidacije nevinih muškaraca, djece, žena, trudnica, staraca i starica.

Rezultat izostanka konkretne akcije da se zaustave ideologija zla i njene horde ubica su bijeli nišani ovdje u Potočarima. Oni će zauvijek biti opomena čovječanstvu da ne smije biti nikakvih kalkulacija u suprotstavljanju zlu.

Zvaničnici UN-a su i sami priznali da je Srebrenica zauvijek ostati crna mrlja na obrazu svih onih koji su mogli, a nisu spriječili genocid. U svom izvještaju o Srebrenici Ujedinjeni narodi su naveli: „Kroz greške, loše odluke i nemogućnost spoznaje zla koje nam se suprotstavljalo, propustili smo da ispunimo našu dužnost i pomognemo da se spasi ljudi Srebrenice od srpske kampanje masovnog ubijanja. Niko ne žali više od nas za šansama za mir i pravdu koje su propuštene. Niko ne osuđuje više od nas propust međunarodne zajednice da preduzme odlučne korake da zaustavi

patnju i rat koji je proizveo toliko žrtava“.

Danas, 25 godina poslije, u cijelom civiliziranom svijetu sazrela je svijest o razmjerama zločina koji je počinjen i načinjenim greškama. Srebrenica je postala sinonim za patnju i stradanje nevinih ljudi, a tada počinjeni zločin naziva se jednim pravim imenom – genocidom.

Gošnjica genocida u Srebrenici sada se obilježava širom svijeta. S porodicama žrtava i našim narodom saosjećaju ljudi na svim meridijanima. Danas ste mogli čuti i poruke lidera modernog svijeta, kod kojih ne postoji dilema šta se tih julskih dana 1995. godine dogodilo i ko je odgovoran za to.

Te poruke mnogo nam znače i koristim ovu priliku da zahvalim svim predsjednicima, premijerima i drugim zvaničnicima koji su iskazali saosjećanje s porodicama žrtava genocida i koji su svojim angažmanom doprinijeli da se izborimo za istinu.

Istovremeno, koristim priliku da sve naše prijatelje širom svijeta upozorim da osim riječi ima i djela koja pokazuju da ne prihvataju pokušaje negiranja genocida i slavljenje i veličanje organizatora i počinilaca tog strašnog zločina.

A tome, nažalost, svjedočimo.

Umjesto otkrivane katarze, priznanja genocida, izvinjenja, hapšenja i procesuiranja brojnih direktnih izvršilaca koji su još uvijek na slobodi, svjedoci smo da se isto onako planski i sistematski kako je počinjen, genocid danas planski i sistematski nastoji negirati.

Umjesto priznanja, iskrenog izvinjenja i osude, ideologija koja je osmislila i realizirala genocid, a koja je i te kako živa i u Bosni i Hercegovini i u Srbiji, danas napada istinu minimizirajući i negirajući genocid. Nauka kaže da je to posljednja faza genocida.

To nije samo uvreda porodicama žrtava, nego je mnogo više od toga. Negatori genocida, ustvari, najviše govore o sebi samima i šalju nam jasnu poruku da nisu odustali.

Zbog toga im se i mi i cijeli svijet moramo odlučno suprotstaviti. Za greške i neodlučnost nema prostora.

Krajnje je vrijeme da nam se pomogne i da međunarodna zajednica, koja za to ima mandat, odmah nametne zakon o zabrani negiranja genocida.

Pitanje zabrane negiranja genocida je civilizacijsko pitanje i ne tiče se samo Srebrenice, Bošnjaka i Bosne i Hercegovine, već cijelog svijeta. To je univerzalno pitanje borbe dobra i zla.

Poštovani prijatelji,

proteklih godina s ovog mjesta s kojeg se obraćam, kao i na drugim mjestima, mnogo puta su izgovorene riječi istina i pravda.

To nisu samo obične riječi, to je i naša poruka.

Prihvatanje istine i pravdano kažnjavanje počinilaca genocida, kao i počinilaca drugih zločina gdje oni počinjeni i ma koliko ih bilo, su prvi i osnovni preduvjeti za vraćanje povjerenja na ovim prostorima.

Povjerenja ne može biti dok traju nasrtaji na istinu, negiranje genocida i veličanje, slavljenje i nagrađivanje počinilaca.

Zbog toga i danas, kao što je to činjeno i mnogo puta ranije, upućujem poziv političkim, vjerskim i intelektualnim elitama srpskog naroda, koji je kroz historiju i sam mnogo propatio, da smognu snage i iskreno i bez rezerve se suoče s istinom i ograde se od ideologije i režima koji je u ime tog

naroda počinio genocid nad Bošnjacima.

Neka to učine zbog porodica žrtava, zbog nas, ali najviše zbog sebe. Neka to teško breme ne ostavljaju kao teret generacijama koje dolaze.

Te generacije, i iz jednog i iz drugog naroda, zaslužuju bolje živote od života koje mi živimo.

Obaveza naše generacije je da im to osiguramo.

Na ovim prostorima smo oduvijek živjeli zajedno. I valja nam i dalje živjeti zajedno.

Naše boli, naše tuge, naše nesreće i naša stradanja ćemo pamtiti i živjeti s njima, ali smo dužni da mislimo i na sadašnjost i na budućnost.

Dok čekamo dan u kojem će kod naših komšija nadvladati snage spremne da se suoče s istinom i time omogućiti proces vraćanja povjerenja, na nama je da svakodnevno ulažemo napore u izgradnju društva i države u kojoj će svaki čovjek na svakom njenom pedlju, bez obzira na etničku ili vjersku pripadnost, biti jednakopravan.

Na nama je da, uprkos otporima, uz pomoć naših prijatelja gradimo modernu, demokratsku i prosperitetnu državu koja će biti dijelom evropske porodice i u kojoj će ljudi moći da mirno grade budućnost za sebe i svoju djecu, ali i državu koja će garantirati da se nikada i nikome ne dogode slični zločini.

Posebnu obavezu imamo prema Srebrenici i kompletnom Podrinju, koji moraju biti mjesta održivog povratka, u kojima će ljudi živjeti mirno, od svoga rada. Na tom planu je urađeno dosta stvari, ali se još mnogo toga mora uraditi.

Žrtve ćemo zauvijek pamtiti, istinu o genocidu istužiti, a na svakome od nas je da pokažemo posebnu odgovornost i pomognemo da Srebrenica ponovo postane mjesto života.

To je naš dug prema nevinim žrtvama i njihovim porodicama. Hvala.